

Undercover tegen dierenleed: 4 activisten klagen aan

De varkens in het slachthuis van Tielt zijn niet de enige met een diepdroevig dierenverhaal. Ook kippen, konijnen, schapen, koeien en paarden worden aan de lopende band mishandeld, zeggen dierenrechtenactivisten in binnen- en buitenland. Humo verzamelde getuigenissen van de helden met de verborgen camera: 'Spannend blijft het wel, de wereld van de slachthuizen is geen zachtaardig milieu.'

JEROEN MARIS & TIM VAN STEENDAM

'Belgische koeien worden in Turkse slachthuizen zonder verdoving de keel overgesneden'

1 '650 VARKENS PER UUR'

Het begon allemaal met de misselijkmakende beelden die Animal Rights in het slachthuis van Tielt maakte. 'Maar,' zo benadrukt Benoit Van den Broeck, de campagnecoördinator van de dierenrechtenorganisatie, 'het had net zo goed een ander slachthuis kunnen zijn.'

BENOIT VAN DEN BROECK (Animal Rights) «Dat we voor Tielt kozen, had een prozaïsche reden: er was daar net een vacature, wat ons de kans gaf om er te infiltreren. Het is dus niet zo dat we vooraf een tip had-

den gekregen over de wantoestanden. Je mag ervan uitgaan dat de beelden uit Tielt representatief zijn voor alle slachthuizen van die schaal.»

HUMO Eén van jullie activisten was een maand lang aan de slag in Tielt. Hoe begin je aan zo'n undercoveroperatie?

VAN DEN BROECK «We hebben al behoorlijk wat ervaring met verborgen camera's. In Laarne hebben we bijvoorbeeld gefilmd in een nertsenfokkerij. De dieren sterven daar een vreselijk pijnlijke dood – onze beelden hebben toen tot een debat in het Vlaams Parlement geleid.

»We gebruiken professioneel materiaal en nemen nooit onnodige risico's. De kans dat onze infiltrant ontmaskerd zou worden, was heel klein. Maar een beetje spannend blijft het altijd wel. De wereld van de slachthuizen is geen zachtaardig milieu, hè.»

HUMO Met open vizier strijden is geen optie?

VAN DEN BROECK «Dat is ons toch iets te naïef. Je kunt aankondigen dat je met een cameraploeg langsgaat, maar dan weet je wat er gebeurt: het slachthuis wordt opgekuist, en iedereen werkt er plots volgens de regels.»

HUMO De CEO van het slachthuis in Tielt zei achteraf dat het net de taak van jullie infiltrant was om wantoestanden te melden aan zijn oversten.

VAN DEN BROECK «Dat is een nogal doorzichtige poging om de verantwoordelijkheid van de verantwoordelijkheid van zich af te schuiven. De taakomschrijving was duidelijk: onze infiltrant moest varkens begeleiden van de vrachtwagens naar de wachtstallen. Bovendien heeft hij wantoestanden gesignaleerd bij zijn ploegbaas, maar die minimaliseerde de gebeurtenissen telkens. 'Alleen als een varken verwondingen op de rug heeft, moet je dat

melden,' zei hij. 'Die verwondingen zijn immers zichtbaar in het stuk vlees.' Maar alle andere kwetsuren passeerden gewoon, terwijl het voor slachthuizen wettelijk verboden is om gewonde dieren aan te nemen van de boeren.»

HUMO Jullie infiltrant geeft geen interviews meer. Waarom?

VAN DEN BROECK «Het is een emotioneel slopende periode voor hem geweest. Je moet je dat voorstellen: je bent dierenrechtenactivist, je hebt een groot hart voor dieren en plots werk je een maand lang op een plek waar ze op een

verschrikkelijke manier behandeld worden. Dat gaat je niet in je koude kleren zitten. We willen onze infiltrant nu rust gunnen.

»Hij ziet zichzelf ook niet als een held, wel als iemand die zijn job heeft gedaan. Het moet niet over onze infiltrant of over Animal Rights gaan, maar over de dieren.»

HUMO Daar gaat het over sinds jullie beelden overal zijn verspreid. Het slachthuis van Tielt is voorlopig gesloten, en Ben Weyts kondigde een doorlichting van alle slachthuizen aan.

VAN DEN BROECK «Het spreekt

voor zich dat wij vinden dat het slachthuis van Tielt gesloten moet blijven – we hebben daar ook een petitie voor lopen. Maar we viseren Tielt niet in het bijzonder. Het is onze overtuiging dat in alle massaslachthuizen dieren mishandeld worden. Er bestaat geen waardige manier om 650 varkens per uur te kelen.»

HUMO Het slachthuis van Tielt wil zelfs nog uitbreiden.

VAN DEN BROECK «Klopt: van 1,5 miljoen varkens per jaar naar 2,5 miljoen. Dat is hallucinant. De CEO kondigde ook een actieplan aan om de diervriendelijkheid te garanderen.

Een doekje voor het bloeden: met een paar extra camera's los je de structurele problemen niet op. En zelfregulering blijkt een naïeve gedachte. Er waren in Tielt dierenartsen aanwezig die moesten controleren of de varkens goed behandeld werden, maar ze deden hun job gewoon niet. Nee, het is de massaproductie die moet stoppen.»

HUMO Ben Weyts wil onverdoofd slachten vanaf 2019 strafbaar maken. Een mooie overwinning voor jullie, toch?

VAN DEN BROECK «Het is een stap in de goede richting, dat zeker. Maar ik wil er toch twee

Undercover tegen dierenleed

► kanttekeningen bij maken. In het geval van varkens is verdoofd slachten niet per definitie zoveel humaner. Die varkens worden vergast met CO₂, en hoge concentraties daarvan geven een brandend gevoel in de longen. Idem voor kippen en nertsen. Alleen runderen zijn echt gebaat bij een verbod op onverdoofd slachten. Zij worden verdoofd met een kogel in de kop. Maar die individuele behandeling is niet haalbaar voor dieren die massaal geslacht worden – vandaar de vergassing bij varkens.

»Een tweede opmerking: we hebben de indruk dat het verbod op onverdoofd slachten ook een afleidingsmanoeuvre is. Het debat zou over de massa-industrie moeten gaan, niet over de manier van slachten. Alleen al in België worden jaarlijks 11 miljoen varkens geslacht. Met dat volume kun je simpelweg geen dierenwelzijn garanderen. We hopen dat de overheid daar eens grondig over nadenkt. Toch is wijzen naar de politiek niet voldoende. We moeten ons met z'n allen intens beraden over de manier waarop onze maatschappij met dieren omgaat. Zeg neén tegen dat mooie bontjasje, en ga voor plantaardige voeding. Het wordt een werk van lange adem, maar er is een zaadje geplant: sinds de beelden uit Tielts puilt onze mailbox uit van verontwaardigde mails.»

2 'SCHAPEN OVERBOORD'

De focus van de Australische dierenwelzijnsorganisatie Animals International ligt voornamelijk op de export en het transport over zee van levende dieren vanuit de Europese landen.

GERIT WEIDINGER (Animals International) «Met verborgen camera's filmen we het laden van de dieren in diverse vertrekhavens. Als men ons de toegang weigert of wegjaagt,

Benoit Van den Broeck: 'Alleen al in België worden jaarlijks 11 miljoen varkens geslacht.'

poster en we ons in de omgeving om de nummerplaten van de vrachtwagens te kunnen noteren. Zodra we de identiteit van de schepen kennen, is het makkelijk om hun route te volgen via websites als vesselfinder.com en marinetraffic.com. Vervolgens trekken wij, of iemand uit ons uitgebreide internationale netwerk, naar de eindbestemming om er ook het lossen te filmen.»

HUMO Welke toestanden treft u aan?

WEIDINGER «De meeste dieren zijn uitgeput of gewond. Het in- en uitladen gaat ook vaak met geweld gepaard. Soms zijn de platformen steiler dan de reglementaire 26 procent, wat het voor een grote stier bijna onmogelijk maakt om af te dalen. Ze glijden uit en vallen op de andere dieren, wat blessures en breuken kan veroorzaken. Bovendien is de ingang van die schepen

'Roemeense transporteurs gooien dode dieren gewoon overboord, en de kadavers spoelen aan op Turkse of Israëlische stranden.'

erg donker, wat maakt dat de dieren in paniek raken of verstijven van angst. Om ze toch naar binnen te krijgen, gebruiken de medewerkers elektrische stangen. Volgens de wet mag je die alleen op de achterpoten gebruiken, en niet langer dan één seconde, maar wij stelden vast dat ze die stangen soms langer dan een minuut in de nek duwen. Omdat er geen EU-wetgeving is die stelt dat zulke transporten gecontroleerd moeten worden, weet niemand hoeveel dieren gewond raken, ziek zijn of onderweg sterven. We kwamen tot de ontdekking dat Roemeense transporteurs dode dieren gewoon overboord gooien, waarna de kadavers op Turkse of Israëlische stranden aanspoelen.»

HUMO In welke omstandigheden leven de dieren tijdens het transport?

WEIDINGER «Wij noemen die

schepen *death ships* of drijvende gevangenis. Het zijn bijna altijd afgekeurde auto-carriers, containerschepen of olietankers, die helemaal niet uitgerust zijn voor het transport van dieren. Normaal wordt zo'n schip na twintig jaar gesloopt, maar wij hebben er gezien die vijftig jaar oud waren. We hebben weet van branden en technische mankementen. Sommige dieren komen na een wekenlange reis onder hun eigen uitwerpselen besmeurd aan wal. Omdat er op die schepen geen afvoer is, komen de uitwerpselen ook in het drinkwater en het voedsel terecht, met alle gevolgen van dien.

»Voorts komen veel dieren op hun eindbestemming aan met ademhalingsproblemen of ooginfecties door de hoge ammoniakconcentratie op het schip. We hebben ook al problemen met de verluchting vastgesteld, wat betekent dat de dieren soms wekenlang in extreme hitte opgesloten zitten. Ze kunnen tijdens het transport onmogelijk rusten door het voortdurende lawaai en de overbevolking op het schip – vaak is er niet eens ruimte om te liggen.

»Uit de Roemeense media vernamen we dat er tijdens een transport van Roemenië naar Jordanië bijna veertien-

Gerit Weidinger: 'Sommige dieren komen na een wekenlange bootreis onder hun eigen uitwerpselen besmeurd aan wal.'

wetgeving rond dierenwelzijn bestaat. In Egypte is het de gewoonte om dieren stil te houden door ze een oog uit te steken of de pezen van hun poten over te snijden. De werknemers in die bijzonder onhygiënische slachthuizen zijn niet opgeleid en beschikken evenmin over het juiste materiaal om de slacht op een correcte manier uit te voeren. Nochtans heeft het Europees Hof van Justitie geoordeeld dat de bescherming van het dier niet stopt aan de EU-grenzen. De afzender uit de EU-lidstaat moet in principe een plan kunnen voorleggen over de manier waarop de dieren worden behandeld. Maar in de praktijk blijft dat dode letter, want er is geen controle, geen monitoring en geen straf.»

HUMO Zijn er ook

Belgische bedrijven bij die wantoestanden betrokken?

WEIDINGER «We hebben al Belgische koeien in Turkse slachthuizen aan het plafond zien hangen. De dieren worden er eerst zonder verdoving in een rotatiemachine gedreven, wat het makkelijker maakt om hun de keel over te snijden. En ze zijn nog altijd bij bewustzijn wanneer ze aan een poot omhoog worden getrokken om het leegbloeden te versnellen.

HUMO Ik veronderstel dat u zelf geen vlees eet?

WEIDINGER «Neen. Ik ben daarmee gestopt zodra ik begon te begrijpen hoe de vleesindustrie in elkaar zit.»

3 'LEVEND IN DE DIEPVRIEZER'

Dierenmishandeling blijft niet beperkt tot de slachthuiswereld. Ook in keurige academische kringen is de mens

niet altijd de beste vriend van het dier, heeft GAIA eind vorig jaar aangetoond. Een dierenartsassistent werkte drie maanden lang undercover als verzorgster in een lab met proefdieren aan de Vrije Universiteit Brussel.

ASSISTENTE «Dat was een behoorlijk choquerende ervaring. Er werd daar heel laks met de dieren omgesprongen.»

HUMO Het ging om varkens, konijnen, ratten en – vooral – muizen.

ASSISTENTE «Ja. Die dieren worden gebruikt voor het onderzoek naar kanker, parkinson, leverziekten, diabetes, obesitas... Kortom, alles waar een mens aan kan lijden. Als dierenverzorgster stond ik onderaan op de ladder, maar zo kon ik de proefdieren wel drie maanden lang nauwkeurig observeren.»

HUMO Wat liep er allemaal mis?

ASSISTENTE «Het begon al bij de behuizing. De muizen zaten bijvoorbeeld in extreem kleine kooien. En in één kooi mogen hoogstens vijf muizen zitten, maar ik heb eens een kooi gezien waarin zeventien muizen gepropt zaten. Zéventien! Zo lok je agressie, neurotisch gedrag en kannibalisme uit.

»Wanneer een experiment voltooid is of dieren niet langer nuttig zijn voor een onderzoek, worden ze gedood. Van muizen werd het kopje afgeknipt met een schaar, ook biggetjes werden onthoofd en pasgeboren muizen werden levend in een diepvriezer gestopt.»

HUMO Was de mishandeling structureel?

ASSISTENTE «Het hing af van wie de onderzoeker was. Ik heb aan de VUB mensen ontmoet die met een gekmakende nonchalance met de dieren omgaan. Voor hen was ik een lastpak. Ik had al snel door dat mijn waarden en normen niet altijd matchten met de mentaliteit op de vloer.

Ik moest bijvoorbeeld de gezondheidstoestand van de dieren controleren, zoals in mijn taakomschrijving stond. Maar voor sommigen deed ik dat té secuur. Aanvankelijk was me gezegd dat ik telefonisch contact moest opnemen met een leidinggevende wanneer ik iets zag dat verkeerd was, maar dat werd me na verloop van tijd verboden: ik belde te vaak en ik was 'een paniekzaaier'. Ik werd helemaal niet serieus genomen.

»Op een bepaald moment heb ik zelf een gesprek aangevraagd omdat ik vond dat ik te weinig informatie over de dieren had. Er werd heel bot op gereageerd: 'Daar heb jij niets mee te maken.' Ik kreeg toen ook te horen dat ik het allemaal niet zo ernstig moest opvatten: 'Je hoeft niet elk kooitje te openen en elk dier te controleren. Gewoon eten en water geven volstaat.' Het ergerde de leidinggevenden dat ik zo traag werkte. Sommige collega's zeiden me dat ze het ook zo grondig wilden doen als ik, maar dat ze het hadden opgegeven.»

HUMO Je zou van academisch personeel toch iets meer omzichtigheid verwachten.

ASSISTENTE «De VUB roept graag dat ze heel ethisch omgaat met proefdieren, maar in de praktijk was daar weinig van te merken. Bij elk onderzoekproject wordt bijvoorbeeld nauwkeurig omschreven aan welk pijnniveau de dieren onderworpen mogen worden – dat gaat van één tot vier. Maar er waren mensen die niet konden antwoorden op mijn vraag met welk pijnniveau ze werkten.

»Het was emotioneel heel slopend. Op vrijdagavond sloot ik de deur achter me, maar het hele weekend bleven die dieren door mijn hoofd spoken. In de ene kooi waren de muizen ernstig gewond, in de andere kooi zat een muisje dat het weekend allicht niet zou overleven... Ik vond dat heel hard. Ik kreeg

Dierenleed in Vlaanderen

► weleens te horen dat het máár muizen zijn. Maar ook muizen hebben zoiets als natuurlijk gedrag, en dat was in die kooien vaak ernstig verstoord, want het zijn heel stressgevoelige diertjes. Je ziet het ook makkelijk als ze pijn hebben: aan hun vacht, hun oortjes, hun expressie...»

HUMO Zou u in de toekomst nog undercover gaan?

ASSISTENTE «Ja, want het is zo belangrijk. Wat er met proefdieren gebeurt, is ethisch niet verantwoord: dat móét aangeklaagd worden. Al besef ik wel dat ik de volgende keer naar het buitenland zal moeten: in België sta ik op de zwarte lijst, vrees ik (*lacht*).»

4 'EXTREME DOODSANGST'

Volgens de Nederlandse **Madelaine Looije** van Eyes On Animals hoeft het ontmaskeren van dierenleed niet altijd undercover of via stiekem vanuit de oksel gefilmde beelden te gebeuren. Ze treedt slachterijen, veetransporteurs en veemarkten met open vizier tegemoet.

HUMO Slachterijen zijn niet de meest fijnzinnige milieus. Hoe wordt er meestal op jullie komst gereageerd?

MADÉLAINE LOOIJÉ (Eyes On Animals) «Voor de goede orde: in onze ideale wereld worden geen dieren geslacht. Maar als het dan toch gebeurt, dan proberen we het lijden zoveel mogelijk te beperken.

»Als we onaangekondigd komen, krijgen we in meer dan de helft van de gevallen te horen dat we niet welkom zijn, of dat we eerst een afspraak moeten maken. Het gebeurt ook weleens dat we op een agressieve manier worden weggejaagd. Maar op sommige plaatsen zijn we gelukkig welkom. En achteraf zijn de meeste slachterijen blij met ons bezoek. We maken het niet alleen beter voor de

Madelaine Looije: 'De verdoving gaat heel vaak mis, waardoor dieren bij bewustzijn geslacht worden of in de gloeiend hete broeibak verdrinken.'

dieren, maar vaak ook voor de medewerkers.»

HUMO Welke wantoestanden komen jullie tegen?

LOOIJÉ «Dieren worden geslagen, geschopt of aan de oren getrokken, soms ook voor onze neus. Zieke of gewonde dieren worden slecht behandeld. Ze moeten de hele dag op een koude vloer wachten voor ze uit hun lijden worden verlost. We voeren al een tijd campagne tegen de CO₂-verdoving van slachtvarkens, een

methode die ook het slachthuis in Tiel toepaste. Die verdoving gaat gepaard met extreme doodsangst en paniek.»

HUMO Hebben jullie al in België gewerkt?

LOOIJÉ «Recent spraken we nog met een transporteur die vanuit Frankrijk zeugen naar slachthuizen in België brengt. Volgens hem stelt jullie land minder strenge eisen wat de conditie van de dieren betreft. Zeugen die door slachthuizen in Nederland en Duitsland

worden geweigerd, kunnen wél in het slachthuis van Zele terecht.

»Zelf bezochten we vier slachterijen in België, waaronder Euro Meat, een slachthuis voor runderen in Moeskroon, kippenslachterij Wilki in Antwerpen en een konijnenslachterij. Vooral in die laatste twee werden de dieren slecht behandeld. In de konijnenslachterij kwamen de konijnen door een slechte verdoving weer bij bewustzijn

voor ze werden geslacht. In de kippenslachterij zaten de dieren bij de aanvoer al geklemd of geplet in kapotte kratten. Bovendien verdoofde men er met de elektrische waterbadmethode. De kip wordt dan bij bewustzijn ondersteboven met de poten in haken opgehangen en door een elektrisch geladen waterbad gevoerd. Een hevige en pijnlijke stroomstoot zou de kip moeten verdoven, maar dat gaat heel vaak mis, waardoor dieren bij bewustzijn geslacht worden of in de gloeiend hete broeibak verdrinken, een bak met heet water om de pluimen of haren te verwijderen. En het ophangen aan de haken veroorzaakt heel wat breuken en kneuzingen. In Nederland is die methode al grotendeels afgeschaft. Onderzoek door de Wageningen Universiteit, die één van de grootste onderzoeksbureaus in Europa heeft, toonde aan dat ze het merendeel van de kippen slecht verdooft. De Neder-

« Was het experiment voltooid, dan werden de muizen onthoofd met een schaar »

landse regering besloot bijgevolg om die methode te bannen. Ook op Europees niveau zijn de normen verstrengd, maar nog niet genoeg.

»Als we problemen constateren tijdens een bezoek, dan gaan we samen met de verantwoordelijken op zoek naar oplossingen. Slachterijen moeten vooral zelf inzien hoe en waarom ze moeten verbeteren. Dat is onze rol.»

HUMO Is dat niet de rol van de overheid?

LOOIJÉ «Ja, maar de opvolging blijft een zwak punt. In grote slachterijen zijn bijvoorbeeld dierenartsen verplicht aanwezig. Maar hun controle is vaak onvoldoende, omdat ze net als de medewerkers aan een soort bedrijfsblindheid lijden. Wij kijken ook veel meer naar details: hoe gedraagt het dier zich op welk moment en wat zegt dat over

het ontwerp van de slachterij? De overheid ziet het niet als haar rol om slachterijen te helpen verbeteren, ze controleert simpelweg of men er aan de regels voldoet. Wij dragen ook oplossingen aan. Zo adviseerden we een slachterij met een elektrisch waterbad in Duitsland om een borstondersteuningssysteem te installeren en het de kippen aan de aanhanglijn toch iets comfortabeler te maken.»

HUMO Wie bedenkt zulke oplossingen?

LOOIJÉ «Ons team telt heel wat artsen en deskundigen op het vlak van dierenwelzijn. Door onze ervaring in het buitenland kunnen we *best practices* delen. Voorts halen we heel wat van onze ideeën van de bekende Amerikaanse ethologe **Temple Grandin**. Zij is autistisch, wat maakt dat ze een unieke kijk heeft op de

beleving van dieren. We houden nauw contact en wisselen ideeën uit over slacht- en transportmethodes.»

HUMO Je kunt een productieproces aanpassen, maar hoe wijzig je het gedrag van de werknemers?

LOOIJÉ «Vaak gaan die twee hand in hand. Zo adviseerden we een Oostenrijkse varkensslachterij om een cirkelvormige drijfengang te plaatsen. Vroeger leidde men de dieren in een rechte gang naar de verdover, maar dat ging gepaard met heel veel stress. Varkens zijn groepsdieren en willen niet gescheiden worden van de rest. Op dat moment raken ook de medewerkers geïrriteerd en beginnen ze de dieren te slaan, te schoppen of vooruit te drijven met elektrische prikkers. Maak je die drijfengang cirkelvormig, dan blijft het varken wel rustig omdat het denkt dat het terug naar de groep loopt. Sinds de slachterij dat ontwerp heeft geïnstalleerd, lopen de varkens makkelijker en zijn medewerkers minder snel geneigd om geweld te gebruiken.

»In Turkije, een drama op het vlak van dierenwelzijn, geven we training aan slachterijmedewerkers opdat ze zich beter zouden realiseren waarom een koe niet altijd doet wat zij willen. Een schaduw op de grond lijkt voor haar bijvoorbeeld op een obstakel of een hol in de grond. Zulke eenvoudige weetjes kunnen al heel wat ellende voorkomen. Men vergeet ook dat dieren doorgaans in prikkelarme omgevingen zijn opgegroeid. Wie zijn hele leven in een grasveld of een betonnen hok heeft geleefd, weet niet wat hem overkomt als hij in een slachterij terecht komt. Geuren, kleuren, geluiden: alles is nieuw voor hen.»

'Iedereen wint, behalve het varken'

'Het personeelsbeleid van de grote Belgische slachthuizen is een schande. Er worden massaal goedkope buitenlandse werkkrachten geïmporteerd die niet het minste respect hebben voor dieren.' Dat zegt **LUC** (een schuilnaam), de manager van een uitzendbureau dat werkkrachten levert aan de vleesindustrie. Hij zit al 25 jaar 'in het vlees' en is verbolgen over de wantoestanden.

LUC «De grote slachthuizen werven hun personeel niet zelf aan. Ze gebruiken daarvoor onderaannemingen. Dat zijn schimmige bedrijfjes die hun zetel in het buitenland hebben – in Luxemburg, bijvoorbeeld. Die onderaannemers voeren massaal buitenlandse werkkrachten aan. Die werken hier, maar ze zijn ingeschreven in hun land van herkomst. Op die manier verdienen Roemenen, Bulga-

ren en Turken veel meer dan ze in hun thuisland zouden krijgen, én de slachthuizen omzeilen de Belgische belastingen. En het is goedkoop: in België moet je iemand minstens 12,40 euro per uur betalen, maar die buitenlandse arbeiders werken voor 9 euro per uur. Iedereen wint, behalve het varken.»

HUMO Het doet denken aan de transportsector, waar via schermvennootschappen chauffeurs uit het voormalige Oostblok ingezet worden.

LUC «Ja, maar die hebben tenminste nog een rijbewijs, en ze moeten zich aan de verkeerswetten houden. In de vleessector heerst complete straffeloosheid. De buitenlandse arbeiders krijgen geen enkele vorm van opleiding. Vaak spreken ze de taal niet, laat staan dat ze ooit al gehoord hebben van de hygiënevoorschriften en de wet-

geving over dierenwelzijn. Velen hebben zelfs nog nooit een varken van dichtbij gezien. En nog een bijkomend probleem: het gaat vooral om moslims, voor wie het varken een onrein dier is. En dus worden de dieren behandeld als stront. Arbeiders jagen de varkens op, behandelen ze ruw, doen ze pijn. En de consument denkt dat hij een smakelijk varkenslapje op zijn bord krijgt, terwijl vlees van gestreste varkens ziek vlees is. En wij eten dat op, hè. Het is een schande dat dat anno 2017 nog kan. En hoe groter de slachthuizen worden, hoe erger de omstandigheden waarin geslacht wordt. In Tiel werden 650 varkens per uur geslacht, door Roemenen die in hun thuisland in een busje geduwd werden.»

HUMO Ook dat slachthuis werkt met buitenlandse krachten?

LUC «Ja. Daar werken ze met een Turkse onderaanneming die vooral Bulgaren en Roemenen levert. De directie wéét dat die mensen geen flauw benul hebben van hoe je met dieren omgaat, maar ze laat de wantoestanden bestaan: het levert geld op, en dat is het enige wat telt. Het is echt een heel goede zaak dat Animal Rights undercover is gegaan: de wereld moet het schuldig verzuim van de directie zien.»

Een fragment uit het filmpje van het slachthuis in Tiel: 'Dat gebeurt in elk Belgisch slachthuis.'

DIRECTIE REAGEERT
CEO Thomas De Roover-De Brauer van Debra Group, waartoe ook het slachthuis van Tiel behoort, ontkent de aantijgingen in een schriftelijke reactie. 'Wij werken inderdaad met een Turkse en met een Roemeense onderaannemer, maar voor het overige is de beschuldiging compleet onjuist. Die onderaannemer is onderworpen aan dezelfde strenge eisen en controles. In de vleessector worden alle onderaannemers gemeld aan de RSZ. Hun personeelsleden worden dagelijks aangegewezen, wat de controle vergemakkelijkt. De inspectie kan snel vaststellen of de wet over de Belgische minimumlonen wordt nageleefd, evenals de arbeidsduur en preventiewetgeving. Dat de werknemers van de buitenlandse onderaannemers maar 9 euro per uur verdienen, is totaal onjuist.'

'Ook de beweringen over opleiding en religie zijn totaal onjuist. Alle onderaannemers moeten onze preventiewetgeving, slachtprocedures en procedures inzake dierenwelzijn naleven. We voorzien in specifieke opleidingen met een vertaler-tolk. Daarnaast krijgen onze eigen personeelsleden en de personeelsleden van de onderaannemers minstens één keer per jaar bijscholing in kleine groepen van maximaal vijftien personen en wordt er voor een vertaling gezorgd. Ook komt geen enkele moslimwerknemer in contact met levende dieren om redenen van respect.'

'We proberen ook zelf mensen aan te werven, maar in onze regio vinden we onvoldoende personeel. Daarom zijn we verplicht een beroep te doen op onderaannemers. Dat gebeurt volgens de regels en als directie kijken wij daar nauwgezet op toe.' (jm)